

LOIMAA

LOIMAAN KAUPUNGIN HYVINVOINTIKERTOMUS VALTUUSTOKAUSI 2021- 2024

Henkilöstöpäällikkö, HyTe-koordinaattori Eveliina Kiiski

Kaupunginhallitus 17.2.2025

Hyvinvointikertomus

- Tämä on ensimmäinen hyvinvointikertomus Loimaan kaupungissa sote-palveluiden siirtymisen jälkeen Varsinais- Suomen hyvinvointialueelle
- Hyvinvointikertomus kuvaa kuluneen valtuustokauden ja erityisesti vuoden 2024 hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tehtyä perustyötä kaupungintasolla
- Indikaattorit kuvaavat niitä haasteita, onnistumisia ja painopistealueita, joita hyte-työn osalta väestössä on
- Hyvinvointikertomuksessa esiin nostetut tulevaisuuden painopistealueet hyte-työn osalta toimivat suunnittelun pohjana uuden valtuustokauden hyvinvointisuunnitelman laadinnassa

*Juurit maassa,
katse tulevassa!*

Indikaattoreista

Hyvinvointikertomuksessa on kuvattu loimaalaisten hyvinvointia erilaisten mittareiden valossa. Hyvinvointia kuvaavat indikaattorit osoittavat usein ongelmia tai pahoinvointia. Näin pystytään tunnistamaan millaisia palveluita kuntalaiset tarvitsevat. On keskeistä muistaa, että merkittävä osa kuntalaisista voi hyvin.

Loimaan vertailukunniksi on valittu Forssa ja Uusikaupunki. Lisäksi tietoja verrataan Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja koko maan tilanteeseen.

Hyvinvointikertomus sisältää erilaisia hyvinvointi-indikaattoreita. Indikaattorin punainen väri viittaa kielteiseen kehitykseen ja vihreä väri myönteiseen. Muutos on sitä suurempi mitä paksumpi kehä muutosprosentin ympärillä on.

Indikaattoreiden tulkintaa

- Huomioitavaa on, että aikuisväestön ja ikääntyneen väestön indikaattoreissa ei ole poikkeavuutta verrokkeihin tai koko väestöön nähden
- Huomiona kuitenkin: työttömyys on koholla matalasuhdanteen takia
- Huoltosuhte heikkenee--- suhteellisesti tilanne on heikko
- Lasten ja nuorten osalta kehittämiskohteita löytyy
- Valtakunnalliset haasteet näkyvissä

Haasteita lapset, nuoret ja lapsiperheet

- Yläkoululaisten terveydentilan kokemus maan keskitasoa ja heikentynyt merkittävästi viime vuosina.
- Yläkoululaisten keskuudessa ylipainoisten määrä on vähentynyt, mutta on silti koko maan keskiarvoa korkeampi
- Yläkouluikäiset juovat alkoholia jonkin verran maan keskivertoa enemmän. Tilanne hieman parantunut viime vuosina
- Koulu-uupumus on koko maassa haaste. Alakouluikäisillä koulu-uupumusta kokee 20-21%, joka on selvästi koko maan keskitasoa korkeampi. Yläkouluikäisillä pojilla koulu-uupumusta (12 %), joka valtakunnan keskitasoa. **Tytöillä koulu-uupumusta selvästi valtakunnan tason yläpuolella (35,5%)**
- Yläkouluikäisten keskuudessa koulunkäynnistä pitävien määrä on valtakunnan keskitasoa Loimaalla. **Koulunkäynnistä pitävien osuus on pienentynyt Loimaalla, kuin valtakunnallisestikin**
- Alakouluikäisillä koulunkäynnistä pitävien määrä on vähentynyt sekä Loimaalla, että valtakunnan tasolla

Haasteita nuoret ja nuoret aikuiset

- Lukio nuorilla on läheisiä ystäviä maan keskiarvon verran - silti lähes joka kahdeksas on yksinäinen. Loimaalaisilla ammattikoululaisilla on merkittävästi vähemmän ystäviä valtakunnalliseen keskitason nähden
- Toisen asteen opiskelijoilla ylipainoisten määrä on kasvanut merkittävästi Loimaalla ja valtakunnallisesti
- Alkoholin käyttö on lisääntynyt hyvin merkittävästi ammatillisten opiskelijoiden keskuudessa. Ammatillisten opiskelijoiden kohdalla humalahakuinen juominen on merkittävästi lisääntynyt ja on selvästi yli valtakunnan tason. Lukiolaisilla tilanne on pysynyt samalla tasolla ja on jonkin verran yli valtakunnan tason keskitason

Jatkuu

- Yläkoulussa ja toisen asteen oppilaitoksissa päivittäinen tupakointi on pysynyt joko samana tai noussut. **Sähkösavukkeen käyttö on lisääntynyt huomattavasti kaikissa verrokkiryhmissä.** Ammatillisessa koulutuksessa nuuskan käyttö on lisääntynyt sekä paikallisesti, että valtakunnallisiin lukuihin verrattuna. Perus- ja lukiokoulutuksessa nuuskan käyttö on laskenut. Nikotiinipussien ja Vapen käyttöä ei ole tilastoitu vuodelta 2024, mutta niiden käyttö on kasvanut räjähdysmäisesti. Tämä näkyy erityisesti nuuskan käytön vähenemisenä.
- Raittiiden osuus on Loimaalla korkeampi, kuin valtakunnallisesti.
- Ylipainoisten osuus toisen asteen opiskelijoiden keskuudessa on lisääntynyt. Sekä lukiolaisten, että ammattikoululaisten ylipaino on Loimaalla yli valtakunnallisen keskiarvon. Erityisesti lukiolaisten osalta ylipaino on lisääntynyt.
- Koulutuksen ulkopuolelle jää edelleen keskiarvoa enemmän nuoria

Arviointia

Mielenhyvinvointi kaikissa ikäryhmissä:

- Huomaa hyvä toimintamalli varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa
- Kuraattorin työpanos tukemassa nuoria varhaiskasvatuksessa
- Hyvinvoinnin vuosikello
- Nepsy- ohjaus varhaiskasvatuksessa perheille ja kotiin vietävänä
- Nepsy- ohjaus kouluissa
- Varhaiseen puuttumiseen panostaminen
- Ennaltaehkäisevä päihdetyö
- Kaupunki tukee kultaisen iän kerhoa ja tavoitteena on vähentää yksinäisyyttä

Jatkuu

Fyysinen kunto ja terveellisten elämäntapojen edistäminen:

- Ammattikoululaisten alkoholinkäytön vähentäminen tavoitteena
- Toisen asteen opiskelijoiden ylipainoon vaikuttaminen
- Loimaan kaupungin tarjoama liikuntaneuvonnan tarjoaminen
- Move- polun rakentaminen koulujen ja liikuntapalveluiden yhteistyönä (liikunta- ja ravitsemusneuvonta)
- Kaupunki jakaa liukuesteitä + 75- vuotiaille. Tavoitteena on tukea liikkumista ja ehkäistä kaatumistapaturmia

Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen eteen tehty työ valtuustokaudella

Kertomuksessa on kuvattu tehtyjä toimenpiteitä ja tarjottuja palveluita:

- Sivistyspalvelut
- Ennaltaehkäisevä päihdetyö
- Tekniset- ja ympäristöpalvelut
- Elinvoimapaalvelut

Kommentit kertomuksesta on pyydetty seuraavilta tahoilta:

- Vanhusneuvosto
- Vammaisneuvosto
- Nuorisovaltuusto
- Seurakunta

Valtionosuudet

- Kunnat ovat voineet saada vuoden 2024 alusta lähtien enemmän rahaa hoitamalla hyvinvoinnin edistämisen tehtäviä mahdollisimman hyvin
- Perinteisesti valtionosuudet ovat määräytyneet lakisääteisten palvelujen kustannusten mukaan niin, ettei kunta ole voinut niihin vaikuttaa. Vuoden alussa käyttöön otettu HYTE-kerroin on uudenlainen tapa laskea valtionosuuksia
- Laskelmassa kunnan tekemää työtä arvioidaan 21 mittarin perusteella, joista kuusi perustuu toiminnan tuotoksiin ja 14 kunnan tekemiseen. Mittareilla arvioidaan esimerkiksi kunnan järjestämää kulttuuri- ja liikuntatoimintaa
- **Loimaan kaupunki on neljännellä sijalla valtionavustusten saavista kunnista Varsinais- Suomessa. Loimaan HYTE-kerroin on 71 p. (100 p. on maksimi). HYTE-valtionosuutta Loimaa on saanut vuodelle 2024, 308 000 €. Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen saralla on tehty paljon työtä Loimaalla ja työtä on tärkeä jatkaa kaupunkilaisten hyvinvoinnin eteen**
- Uutena asiana Loimaan kaupunginjohtaja on nimennyt virallisen hyte- työryhmän lokakuussa 2024. Henkilöstöpäällikön tehtäviin on sisällytetty elokuusta 2024 alkaen kaupungin hyte-koordinaattorin tehtävät

Uusi hyvinvointisuunnitelma

- Uuden valtuustokauden hyvinvointisuunnitelman laatiminen alkaa
- Suunnitelma täytyy sisällyttää kaupungin strategiaan ja vuosittaiseen toiminta- ja taloussuunnitteluun
- Samalla tehdään Varhan kanssa yhteistä hyvinvointisuunnitelmaa
- Erillisenä suunnitelmana tulee lakisääteisesti vielä olla lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, joka tarkastelee mm. palvelurakennetta ja resursseja

Kitos!